

ANTI-KORRUPTIONSPOLICY

för Världsnaturfonden WWF
och Världsnaturfondens AB

Innehåll

Inledning	3
1. Allmän information som gäller anti-korrupsionspolicyn för WWF och VfAB	3
2. Definitioner	4
3. WWFs uppförandekod mot korruption och bedrägeri	5
4. WWFs regler och system för att förebygga och hantera korruption och bedrägeri	5
5. Hantering av misstankar om korruption och bedrägeri	6
6. Rutiner för WWF Internationals ”whistleblowersystem”	7
7. Ansvarsområden	7
WWFs styrelse	7
WWFs generalsekreterare / biträdande generalsekreterare	7
WWFs chefer	8
WWFs medarbetare	8
8. Exempel på varningssignaler på korruption och bedrägeri	9
Bilaga 1 – Några exempel på korruption och bedrägeri	10
Bilaga 2 – Hantering av misstankar om korruption och bedrägeri	11
Bilaga 3 – WWFs ”whistleblowersystem”	13
Bilaga 4 – Exempel på varningssignaler (”red flags”)	15
Bilaga 5. - Försäkran	16

Inledning

Denna policy är utarbetad med utgångspunkt i **WWF Internationals riktlinjer** gällande korruption och bedrägeri. Policyn har omarbetats för att passa svenska förhållanden och gäller för Världsnaturfonden WWF (WWF) och Världsnaturfondens AB (VfAB). Syftet med policyn är att öka organisationens **medvetenhet** om korruptionsfrågor och möjligheten att **förebygga och hantera** förekomst av korruption och bedrägeri på ett effektivt sätt. WWF vill **motverka korruption och bedrägeri** både i den egna verksamheten och **bidra till att bekämpa** korruption och bedrägeri i de länder och i de sammanhang där WWF är verksam.

Anti-korrupsionspolicyn är ett levande dokument som uppdateras vid behov men minst årligen. Datum för senaste uppdatering framgår i sidhuvudet. Den senaste versionen finns i ledningssystemet.

1. Allmän information som gäller anti-korrupsionspolicyn för WWF och VfAB

Korruption och bedrägeri är starkt bidragande orsaker till fattigdom, miljöförstöring och dålig förvaltning av resurser. Det är också ett hot mot WWFs tillgångar och rykte. För att motverka korruptionens negativa följder och bidra till en positiv samhällsutveckling och en effektiv förvaltning av organisationens egna resurser tillämpar WWF nolltolerans mot korruption och bedrägeri.

Alla medarbetare på WWF och VfAB samt deras styrelser omfattas av policyn. WWF och VfAB ålägger varje anställd medarbetare och styrelseledamot ett personligt ansvar att förebygga korruption och bedrägeri samt att agera om misstanke finns.

Anti-korrupsionspolicyn ska även följas av anställd, kontrakterad personal och konsulter i aktiviteter som helt eller delvis finansieras av WWF eller VfAB.

Policyn och dess bilagor tar upp följande områden:

- Definition av korruption och bedrägeri
- Förebyggande arbete mot korruption och bedrägeri
- WWFs uppförandekod
- Ansvarsområden
- Kunskapsinhämtning och metoder för att upptäcka korruption och bedrägeri
- Arbetsordning för rapportering och utredning av korruption och bedrägeri.

WWFs tumregel¹ mot korruption och bedrägeri:

- Alltid förebygga!
- Aldrig acceptera!
- Alltid informera!
- Alltid agera!

2. Definitioner

Vad är korruption och bedrägeri?

Korruption

Det finns ingen enhetligt accepterad definition av begreppet korruption. WWFs definition av korruption är ett *missbruk av pengar eller makt i syfte att vinna personliga fördelar på andras bekostnad*.

Bedrägeri

Bedrägeri innebär en *svekfull handling som utförs mot organisationen för egen eller annans vinning*.

Korruption och bedrägeri kan vara av både finansiell och icke-finansiell karaktär. Icke-finansiell korruption eller bedrägeri kan handla om att tillskansa sig status, andra fördelar och/eller information. Några exempel på handlingar som räknas till korruption och/eller bedrägeri finns i bilaga 1.

Vissa företeelser av korruption involverar både en givare och en mottagare. Exempel på detta är mutor och otillbörliga förmåner/gåvor. WWF ser lika allvarligt på att ta emot som att ge mutor och otillbörliga förmåner/gåvor.

¹ Punkterna hämtade från Sidas anti-korrupsionsregel 2011

3. WWFs uppförandekod mot korruption och bedrägeri

WWF har nolltolerans mot alla former av korruption och bedrägeri. Detta ska återspeglas i såväl medarbetarnas som styrelseledamöters agerande. WWFs uppförandekod innebär att medarbetare och styrelseledamöter:

- ska följa WWFs etiska regler (WWF Code of Ethics)
- ska säkerställa att det inte förekommer några intressekonflikter mellan arbetet för WWF och personliga uppdrag utanför WWF
- inte för egen eller annans vinning ska utnyttja sin position inom WWF i kontakten med anställda, givare, partnerorganisationer/företag eller andra personer/grupper
- inte ska acceptera gåvor, överdrivet vänligt bemötande eller fördelar från kollegor, givare, partnerorganisationer/företag eller andra, såvida kostnaden inte är ringa och är ett uttryck för uppskattning på en rimlig nivå
- inte ska erbjuda, utlova eller tillhandahålla otillbörliga gåvor, tjänster eller pengar för att uppnå personliga mål eller WWFs mål
- inte får ta emot eller erbjuda någonting av större värde (monetärt eller gåvor/tjänster) för att till exempel förmå en person att handla eller underlåta att handla i strid mot gällande lagstiftning
- ska varken ge eller ta emot mutor
- inte ska delta i aktiviteter inom ramen för arbetet i syfte att uppnå personlig vinning
- inte får binda upp WWFs finansiella medel eller andra resurser såvida det inte ligger inom ramen för gällande befogenhets- och attestordning
- ska med omsorg hantera medel/resurser som anförtrotts och vara beredd på att under hela sitt uppdrag kunna redogöra för såväl finansiella medel som andra resurser.

4. WWFs regler och system för att förebygga och hantera korruption och bedrägeri

WWF strävar efter att ha effektiva regler och system för att förebygga och hantera korruption och bedrägeri. Dessa regler och system finns beskrivna i WWFs program- och ledningssystem, WWFs internationella Nätverksstandard samt i andra interna dokument (se nedan).

WWFs ledningssystem

- Antikorruptionspolicy
- IT-policy
- Befogenhets- och attestordning
- Värdegrund
- Rutinbeskrivning – Korruptionsmisstanke (WWFs Programstyrning)

WWF Internationals Nätverksstandard

- Avsnittet som handlar om anlåtande av konsulter ("the use of consultants")
- WWFs standardvillkor som handlar om hur man använder WWFs logotyp.
- WWFs Code of Conduct
- WWFs Code of Ethics
- WWFs Environmental and Social Safeguards Framework (ESSF)
- WWFs Whistleblowing center

Andra interna dokument

- Anställningskontrakt.

5. Hantering av misstankar om korruption och bedrägeri

WWFs rutiner för rapportering av misstankar om korruption och/eller bedrägeri

Alla former av misstankar om att korruption och/eller bedrägeri pågår eller har pågått ska omedelbart rapporteras till någon chef i linjen inom WWF eller till chef för Verksamhetsstöd. Om det av någon anledning inte är möjligt kan man rapportera det inträffade genom WWF Internationals så kallade "whistleblowersystem" (se avsnittet nedan). Om man vill kan anmälan göras anonymt.

Utförliga instruktioner om hur man går till väga för att rapportera samt hantering av misstankar om korruption och bedrägeri finns i bilaga 2.

6. Rutiner för WWF Internationals whistleblowersystem”

Anonym anmälan av misstänkt korruption och bedrägeri

WWFs ”whistleblowersystem” innebär en möjlighet för WWFs medarbetare att göra en anmälan av misstänkt korruption och/eller bedrägeri. Om man vill kan anmälan göras anonymt. Det är en funktion som ska göra det lättare för anställda att rapportera misstankar om att annan anställd är inblandad i illegala handlingar eller agerar på ett tvivelaktigt sätt i förhållande till WWFs finansiella och/eller andra resurser och tillgångar, rykte med mera.

Uppgiftslämnarens identitet kommer att hållas konfidentiell så långt som det är möjligt.

Utförliga instruktioner om hur WWFs ”whistleblowersystem” fungerar finns i bilaga 3.

7. Ansvarsområden

Styrelsen och generalsekreteraren bär det övergripande ansvaret för att se till att WWF har väl fungerande system för intern kontroll samt att dessa efterlevs. WWFs chefer ansvarar för att arbetet med detta genomförs i praktiken. Samtliga medarbetare ska känna till och följa de regler och system för intern kontroll som berör deras arbete samt har ett ansvar för att motverka korruption.

WWFs styrelse

- har uppföljningsansvar för det interna kontrollsystemet, enligt Giva Sveriges kvalitetskod, i vilken antikorruptionspolicyn är en del.
- beslutar om antikorruptionspolicyn
- beslutar när i årscykeln som antikorruptionspolicyn tas upp på dagordningen

WWFs generalsekreterare/biträdande generalsekreterare/chef för Verksamhetsstöd

WWFs generalsekreterare, biträdande generalsekreterare och chef för Verksamhetsstöd har ett särskilt ansvar för att främja en verksamhet fri från korruption och bedrägeri, bland annat genom att:

- ge vägledning om vilka åtgärder som ska vidtas av WWFs chefer för att införa denna policy
- se till att anmälningar om misstänkt eller faktisk korruption och bedrägeri omedelbart utreds på ett adekvat sätt i samarbete med berörda chefer
- säkerställa att varje utredning av korruption och bedrägeri följs upp genom en översyn av WWFs interna kontrollsystem samt att rekommendationer tas fram för hur systemet kan förbättras

- vid behov anmäla korruption och bedrägeri av större och allvarligare karaktär till WWF Internationals Whistleblowing-center.
- säkerställa att lämpliga rättsliga och/eller disciplinära åtgärder vidtas mot dem som har försökt begå eller har begått korruption eller bedrägeri. Åtgärder ska också vidtas mot eventuella medhjälpare
- informera WWFs styrelse om fall av korruption och bedrägeri
- se till att denna policy uppdateras i linje med WWF Internationals nätverksstandard, svensk lagstiftning och befintlig praxis på området.
- se till att utbildning av medarbetarna sker kontinuerligt
- se till att uppdatera WWFs riskmatris årligen för att kunna identifiera eventuella risker kopplat till korruption.

WWFs chefer

Alla chefer inom WWF är ansvariga inom sina respektive områden för att främja en miljö och verksamhet fri från korruption och bedrägeri. Cheferna ska säkerställa att:

- antikorrupsionspolicyn delges alla medarbetare
- alla WWFs medarbetare ska ha läst, godkänt och skrivit under en kopia av antikorrupsionspolicyn
- alla medarbetare har den utbildning och kunskap som krävs för att efterleva det som står i antikorrupsionspolicyn
- alla medarbetare är medvetna om vad WWFs nolltolerans mot korruption och bedrägeri innebär och själva accepterar denna princip
- medarbetarna vet hur och till vem de ska vända sig om de har misstankar om korruption eller bedrägeri
- misstankar om korruption och bedrägeri anmäls enligt WWFs rutiner
- bedöma vilka typer av risker för korruption och bedrägeri som finns i de verksamheter de ansvarar för
- fullgoda system för intern kontroll finns inom deras ansvarsområde och att dessa system fungerar effektivt och efterlevs
- WWFs chefer ska vara uppmärksamma på varningssignaler för korruption och bedrägeri (se avsnittet om varningssignaler nedan).

WWFs medarbetare

En kopia av denna policy måste läsas, godkännas och undertecknas av *alla* medarbetare och styrelseledamöter på WWF.

Alla medarbetare på WWF är skyldiga att

- följa WWFs antikorrupsionspolicy
- säkerställa att organisationens tillgångar och kapital skyddas

- omedelbart anmäla misstankar om att korruption eller bedrägeri har begåtts
- uppmärksamma sina chefer på var de tror att det finns risk för korruption eller bedrägeri på grund av svaga system eller brist på intern kontroll
- hjälpa till i alla utredningar om korruption och bedrägeri genom att lämna relevant information och att samarbeta med WWFs utredare.

8. Exempel på varningssignaler på korruption och bedrägeri

WWFs medarbetare bör vara uppmärksamma på möjligheten att ovanliga händelser eller transaktioner kan vara symptom på korruption och bedrägeri. Exempel på varningssignaler finns i bilaga 4.

Bilaga 1 – Några exempel på korruption och bedrägeri

Korruption och bedrägeri kan vara av både finansiell och icke-finansiell karaktär. Icke-finansiell korruption eller bedrägeri kan handla om att tillskansa sig status, andra fördelar och information. Några exempel på handlingar som räknas till korruption och/eller bedrägeri är:

- Stöld eller missbruk av:
 - pengar från WWF, samarbetspart, kund eller leverantör
 - organisationens tillgångar (till exempel att använda WWFs fordon och annan egendom för eget bruk utan tillstånd eller att olovligen ta saker som tillhör organisationen)
 - skyddad information
 - immateriella rättigheter
- Förskingring av pengar och/eller andra materiella tillgångar
- Svekfull eller vilseledande handling (till exempel oriktig framställning av kvalifikationer för att få anställning)
- Mutor/bestickning
- Utpressning
- Otillåtna förmåner och gåvor (till exempel att erbjuda, utlova eller tillhandahålla presenter, tjänster, evenemang eller pengar till givare, offentliga tjänstemän och politiker för att uppnå personliga mål eller WWFs mål)
- Att utföra bisysslor på arbetstid
- Ge kontrakt till tredje part för att erhålla någon form av egen vinning
- ”Kick-backs” (inträffar då en person får en olaga provision/belöning av en leverantör till exempel i budgivning vid upphandling, eller vid köp av en vara eller tjänst)
- Vänskapskorruption/nepotism/svågerpolitik
- Avsiktligt falsk bokföring
- Avsiktligt falsk rapportering (finansiell och/eller berättande rapportering).

Vissa företeelser av korruption involverar både en givare och en mottagare. Exempel på detta är mutor och otillbörliga förmåner/gåvor. WWF ser lika allvarligt på att ta emot som att ge mutor och otillbörliga förmåner/gåvor.

Bilaga 2 – Hantering av misstankar om korruption och bedrägeri

Anställda som misstänker oegentligheter eller brott mot Antikorruptionspolicy och Uppförandekoden ska i första hand rapportera detta till sin närmaste chef. Om misstanken gäller chefen ska detta rapporteras direkt till Generalsekreteraren, och om misstanken gäller Generalsekreteraren ska detta rapporteras till styrelseordförande.

Misstankar om korruption och/eller bedrägeri i insats ska i enlighet med WWFs antikorruptionspolicy omedelbart rapporteras till någon avdelningschef inom WWF Sverige eller till chef för Verksamhetsstöd. Om det av någon anledning inte är möjligt kan medarbetaren anonymt rapportera det inträffade genom WWF Internationals så kallad *WhistleB* system (se bilaga 3).

Om misstankar mot ett WWF kontor eller en partner till ett WWF kontor uppkommer hanteras det i mindre grupp bestående av chef för Verksamhetsstöd, Biträdande Generalsekreterare, Projekt Controller och eventuellt huvudansvarig för insatsen. Berörd avdelningschef hålls informerad.

Om misstanken är av sådan art att det riskerar sätta förtroendet för hela WWF-nätverket på spel, måste det omedelbart rapporteras till "Whistleblowing-center" vid WWF International av chef för Verksamhetsstöd. Ett team kommer då att tillsättas för att hantera relationerna till givare, media och andra intressenter.

Det åligger WWFs generalsekreterare eller biträdande generalsekreterare att säkerställa att varje misstanke utreds utan dröjsmål. Generalsekreteraren ansvarar för att kontinuerligt hålla WWFs styrelse informerad om händelsernas utveckling. Om chef för Verksamhetsstöd har informerat WWF International åligger det chef för Verksamhetsstöd att fortlöpande hålla kontakten med WWF International i ärendet.

Inkomna korruptionsärenden registreras av Projekt Controllern i en loggbok (Tool – template for registration of issues regarding fraud and corruption) hos WWF/VfAB för ärenden kring misstankar om korruption och/eller bedrägeri. Där noteras vad ärendet gäller, när ärendet kom WWF/VfAB till kännedom, när ärendet rapporterats till finansjär och berörda inom WWF nätverket, eventuellt missbruk av medel, samt status av ärendet.

Beslut om att informera finansjär tas av chef för Verksamhetsstöd i samråd med Biträdande Generalsekreterare. Om insatsen är finansierad med Sida-medel ska Sida alltid informeras omgående och hållas löpande informerad.

Diskussion förs mellan Biträdande Generalsekreterare/chef för Verksamhetsstöd på WWF och berörda WWF landskontor, Regionalkontor samt WWFs International hur en utredning av ärendet sker.

Information och diskussion förs i gruppen enligt ovan, varefter Projekt kontrollern sammanställer informationen i en rapport för eventuell rapportering till finansjär. Projekt kontrollern stämmer av rapporten med chef för Verksamhetsstöd och Biträdande Generalsekreterare som godkänner den. Information om ärendet redovisas till WWFs Generalsekreterare på ett beredningsmöte.

Berörd avdelningschef informerar ansvarig för berörd verksamhet om att en utredning av ärendet sker/ska ske, så snart det bedöms lämpligt. Med hänsyn till eventuell förundersökning hanteras uppgifter konfidentiellt. Utredning sker i regel av WWF International interna revisionsteam om oegentligheter skett inom ett WWF programkontor alternativt av en extern revisionsfirma. Utredningsarbetet ska ske skyndsamt, med syfte att bedöma om det föreligger anledning till disciplinär åtgärd.

Finner man att ärendet inte faller under misstänkt korruption och/eller bedrägeri lämnas den utan åtgärd eller överlämnas till Projekt kontrollern för vidare hantering. Beroende på ärendets art, och efter beslut av den utredande gruppen, upprättas en handlingsplan för förbättringsåtgärder.

Utredningen av ärendet utmynnar i en rapport från WWFs interna revisionsteam eller extern revisor som innefattar vilka åtgärder som tagits/kommer att tas. Beslut tas av chef för Verksamhetsstöd om hur rapporteringen tas vidare till finansiär.

En sammanställning av alla korruptionsärenden görs årligen, vilken redovisas till WWFs styrelse samt redovisas i Världsnaturfonden WWFs hållbarhetsrapport.

Diskussion kring eventuell riskdelning sker med finansiär genom Projekt Kontrollern och eventuellt återbetalning av medel till finansiär sker efter diskussion och beslut från finansiär.

Generalsekreteraren ska se till att en rapport till styrelsen upprättas när utredning av misstankar om korruption och bedrägeri är avslutad. Rapporten ska som ett minimum innehålla följande punkter:

- Information om vad som har hänt
- WWFs förlust/åsamkad skada
- Hur händelsen upptäcktes
- De troliga orsakerna till att handlingen kunde äga rum
- Åtgärder som vidtagits rörande inblandade personer
- Åtgärder som vidtagits för att återfå förlorade tillgångar (i förekommande fall)
- Lärdomar av händelsen
- Åtgärder som vidtagits för att förebygga att händelsen återupprepas.

Om en anställd bevisligen begått en bedräglig eller korrupt handling anses detta vara ett grovt tjänstefel. I sådant fall ska WWF vidta lämplig disciplinär åtgärd som kan leda till uppsägning. För att återvinna/indriva eventuella förluster kan WWF inleda en civilrättslig process oavsett om det gäller en anställd eller utomstående person.

Medarbetare som anmäler misstanke om korruption eller andra oegentligheter får inte utsättas för repressalier eller trakasserier.

Bilaga 3 – WWFs ”whistleblowersystem”

WWF International understryker vikten av att WWFs medarbetare rapporterar misstanke/upptäckt av korruption eller bedrägeri. WWF international har lanserat ett nytt klagomålshanteringsystem kallat *WhistleB*, med ett tillhörande *Whistleblowing*-center som följer upp klagomålen inom hela WWF-nätverket (förutom WWF US som har ett eget system). Systemet är gjort för att kunna ta emot tre sorters klagomål: Ärenden som rör lokalsamhällen, ärenden som rör potentiella brott mot mänskliga rättigheter, och WWF-interna ärenden (som kan röra anklagelser om korruption, problem på arbetsplatsen eller liknande).

Några exempel på korrupta/bedrägliga handlingar är:

- Direkt stöld
- Falska kostnader, rapporter och avtal
- Falska tidrapporter
- Medvetet falsk bokföring
- Intressekonflikter/jäv
- Trakasserier

Rapporteringsvägar

Anmälan kan göras skriftligen genom ”WhistlB” på <https://report.whistleb.com/en/wwf> eller per telefon till någon av följande befattningshavare:

Peter Westman – Biträdande Generalsekreterare WWF Direkttel: 076-837 80 59-
Krister Adolfsson – Chef för Verksamhetsstöd WWF Direkttel: 073-518 18 99

Alla misstankar eller konstaterade fall av korruption utreds och WWF genomför de åtgärder som krävs beroende på fallets karaktär. Informatörens identitet kommer att hållas så konfidentiell som möjligt i enlighet med WWFs skyldighet att genomföra en fullständig och rättvis utredning.

Skydd för den anställda som använder sig av WWFs ”whistleblowersystem”

Anonym anmälan genom ”whistleblowersystemet” innebär ett skydd för anmälaren mot risken att utsättas för olika former av trakasserier, hotelser, diskriminering eller vedergällningar på grund av att han/hon gjort en sådan rapport.

Om en anställd person som anmält ett misstänkt agerande ändå upplever sig ha blivit utsatt för vedergällning av något slag från en annan anställd uppmanas han/hon att omedelbart anmäla detta till personalchefen på WWF. Anmälan kommer att utredas omgående. Anmälarens identitet kommer att hållas så konfidentiell som möjligt i enlighet med WWFs skyldighet att genomföra en fullständig och rättvis utredning. Resultatet av utredningen kommer att delges personen som gjort anmälan.

WWF tar helt och hållet avstånd från och kommer inte att tolerera någon form av vedergällning mot anställda som i god tro anmäler misstankar om korrupsion eller bedrägeri avseende WWFs verksamheter. En anställd person, som deltar i sådan vedergällning, kommer att bli föremål för disciplinära åtgärder och riskerar att sägas upp.

Bilaga 4 – Exempel på varningssignaler ("red flags")

WWFs medarbetare bör vara uppmärksamma på möjligheten att ovanliga händelser och/eller transaktioner kan vara symptom på korruption eller bedrägeri. Nedan finns exempel på varningssignaler.

I det dagliga arbetet på kontoret i Sverige:

- ovanliga eller bristfälligt dokumenterade betalningar
- köp som inte gått igenom det normala anbudsförfarandet
- orimligt höga ersättningar till konsulter
- regelbunden användning av samma konsulter
- avtal saknas för inkommande fakturor
- offerter saknas för inkommande fakturor
- beviljade resebidrag på oklara grunder
- bristfälliga fakturor
- bristfälliga reseräkningar
- attester saknas
- bristfälliga frånvaro- och tidrapporter
- lågt uttag av semesterdagar
- brist på intern styrning.

I kontakt med fältkontoren är punkterna ovan relevanta med följande tillägg (listan är ej heltäckande!):

- orimligt hög bränsleförbrukning för fordon
- användning av offentliga tjänstemän som konsulter
- oreda i bokföringen
- bristfälliga kvitton
- projektrapporter kommer sent eller inte alls
- projektrapporter är otydliga
- den ekonomiska rapporteringen går inte att koppla till den berättande
- oklara eller inga svar på frågor om rapportering
- användning av samma revisor/revisionsbyrå
- försäljning av tillgångar till tredje part som inte följer etablerade förfaringsätt
- avsaknad av aktuell inventarielista.

Bilaga 5 – Försäkran

Jag intygar härmed att jag har läst och till fullo förstått innebörden av WWFs anti-korrupsionspolicy. Jag accepterar innehållet och förbinder mig att följa med i uppdateringar samt arbeta i enlighet med policyn.

.....
Medarbetares/konsults/styrelseledamots fullständiga namn

Datum:

Underskrift:

Jag intygar att jag som ansvarig chef för ovanstående person har delgivit honom/henne WWFs anti-korrupsionspolicy från datum.....

.....
(ansvarig chefs fullständiga namn)

Datum:

Underskrift: